

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1024
van **IMADE ANNOURI**
datum: 18 juni 2020

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Vervoerregio Antwerpen - Vervoersaanbod Borgerhout

Sinds 2015 is het openbaar vervoersaanbod in Borgerhout flink gewijzigd.

1. Kan de minister een overzicht geven (per jaar van 2015 tot 2020) van de buslijnen en de tramlijnen die Borgerhout bedienen (lijnummer + vertrekplaats + eindbestemming + frequentie tijdens de spits en in de daluren)?
2. Op dit moment wordt Borgerhout bediend door de tramlijnen 4, 8, 9, 10 en 24.
Welke tramlijnen blijven ongewijzigd behouden in het OV-plan 2021? Welke tramlijnen worden gewijzigd in het OV-plan 2021? Welke tramlijnen worden geschrapt in het OV-plan 2021? Welke extra tramlijnen worden gepland in Borgerhout in het OV-plan 2021? Wat zijn de huidige reizigersaantallen op elk van die lijnen? Wat is de capaciteit (plaatsaanbod) op de lijnen die door Borgerhout zullen rijden in het OV-plan 2021 en de verwachte reizigersgroei?
3. Op dit moment wordt Borgerhout bediend door de buslijnen 20, 21, 30, 33, 410, 416, 417, 420, 421, 427, 429.
Welke buslijnen blijven ongewijzigd behouden? Welke worden geschrapt? Welke worden gewijzigd?
4. Welke bussen zullen vanaf 2022 nog rijden over de Turnhoutsebaan in Borgerhout? Wanneer is de opening gepland van de premetrostations Drink, College, Foorplein en Morkhoven? Blijft er een bovengrondse tram rijden op de Turnhoutsebaan in Borgerhout als alle premetrostations opengaan zijn?

ANTWOORD

op vraag nr. 1024 van 18 juni 2020

van **IMADE ANNOURI**

1. 18 april 2015: Indienstname LIVAN:

- Lijn 4 Silsburg – Groenplaats – Hoboken
 - o Geen wijzigingen
 - o Frequentie spits: 8'
 - o Frequentie dal: 10'
- Lijn 8 P+R Wommelgem – Astrid
 - o Wijziging: nieuwe tramlijn
 - o Frequentie spits + dal: 7,5'
- Lijn 9 Linkeroever – Eksterlaar
 - o Geen wijzigingen
 - o Frequentie spits: 8'
 - o Frequentie dal: 10'
- Lijn 10 Wijnegem – Antwerpen Melkmarkt
 - o Geen wijzigingen
 - o Frequentie spits: 8'
 - o Frequentie dal: 10'
- Lijn 20 Borsbeek – Rooseveltplaats
 - o Geen wijzigingen
 - o Frequentie spits en dal: 20'
- Lijn 24 Silsburg – Schoonselhof
 - o Geen wijzigingen
 - o Frequentie spits: 8'
 - o Frequentie dal: 10'
- Lijnen 30/34 Zuid-Borgerhout-Berchem-Zuid
 - o Frequentie dal en spits: 15'
- Lijn 31 Rooseveltplaats – Menegemlei/Silsburg
 - o Wijzigingen:
 - ☐ Deel Rooseveltplaats-CMB wordt overgenomen door lijn 762.
 - ☐ Rijdt na collegelaan via Muggenberg, Eksterlaar, Drakenhoflaan en het westelijk deel van Borsbeek naar Silsburg, ter vervanging van lijn 244.
 - o Frequentie spits + dal: 15' tussen Rooseveltplaats en Menegemlei/30' tussen Rooseveltplaats en Silsburg
- Lijn 33 Hoboken – Wilrijk – Merksem – Ekeren
 - o Reiswegwijziging via Muggenberg (neemt deel traject vroegere lijn 31 over)
 - o Frequentie dal: 15' tussen Hoboken en Merksem/60' tussen Hoboken en Ekeren
 - o Frequentie spits: 15' tussen Hoboken en Merksem + versterkingsritten/30' tussen Hoboken en Ekeren
- Lijn 410 Rooseveltplaats – Turnhout
 - o Wijziging: aangepaste dienstregeling
 - o Frequentie spits: +/- 7,5' tussen Antwerpen en Schilde/ +/- 15' tussen Antwerpen en Turnhout + versterkingsritten tussen Antwerpen en Oostmalle
 - o Frequentie dal: 30'
- Lijn 411 Rooseveltplaats – Zandhoven (Oostmalle)

- o Wijziging: aangepaste dienstregeling
 - o Frequentie spits: 5 ritten per dag tot Oostmalle, bovenop 60' tot Zandhoven => 30'
 - o Frequentie dal: 60', beperkt tot Zandhoven
- Lijn 412 Rooseveltplaats – Sint-Job
 - o Wijziging: aangepaste dienstregeling
 - o Frequentie spits + dal: 60'
- Lijn 414 Rooseveltplaats – Zandhoven
 - o Functionele lijn: 4 ritten per dag ifv scholen Zandhoven (volledig traject); verkorte ritten tussen Zandhoven en Westmalle
- Lijn 415 sneldienst Rooseveltplaats – Turnhout via Beerse
 - o Functionele lijn: 's morgens 2 ritten richting Antwerpen; 's avonds 3 ritten richting Turnhout
- Lijn 416 sneldienst Rooseveltplaats – Turnhout via Wechelderzande
 - o Frequentie spits: ochtendspits: 15' in spitsrichting, versterkingsrit in tegenspitsrichting; avondspits: 15' in spitsrichting, 30' in tegenspitsrichting;
 - o Frequentie dal: 60'
- Lijn 417 sneldienst Rooseveltplaats – Turnhout via Zoersel
 - o Frequentie spits: 15' frequentie + versterkingsritten in spitsrichting, 20' in tegenspitsrichting
 - o Frequentie dal: 20-40' => samen met lijn 416 20' frequentie
- Lijn 418 sneldienst Rooseveltplaats – Herentals via Lille
 - o Functionele lijn: 's morgens 2 ritten naar Antwerpen; 's avonds 3 ritten naar Herentals
- Lijn 420 Herentals – Broechem – Antwerpen
 - o Wijziging: rijdt naar Berchem Station in plaats van naar Rooseveltplaats
 - o Frequentie dal: 30' (samen met lijn 421: 15' tussen Wommelgem en Berchem)
 - o Frequentie spits (in spitsrichting): 20'
- Lijn 421 Broechem – Draaiboorn – Antwerpen
 - o Wijziging: rijdt naar Berchem Station in plaats van naar Rooseveltplaats
 - o Frequentie dal: 30' (samen met lijn 420: 15' tussen Wommelgem en Berchem)
 - o Frequentie spits (in spitsrichting): 20'
- Lijn 422 Lier – Broechem – Antwerpen
 - o Wijziging: rijdt naar Berchem Station in plaats van naar Rooseveltplaats
 - o Functionele lijn scholen Lier (2 ritten per dag)
- Lijn 423 Lier – Emblem – Antwerpen
 - o Wijziging: rijdt naar Berchem Station in plaats van naar Rooseveltplaats
 - o Functionele lijn scholen Lier (2 ritten per dag)
- Lijn 427 sneldienst Herentals – Antwerpen
 - o Frequentie dal: 60'
 - o Frequentie spits (in spitsrichting): 20' + versterkingsritten
- Lijn N62 Antwerpen – Deurne – Schoten
 - o Nachtlijn, enkel op vrijdag- en zaterdagnacht
- Lijn N24 Antwerpen – Deurne- Wommelgem – Wijnegem
 - o Nachtlijn, enkel op vrijdag- en zaterdagnacht

1 juli 2015: afschaffen nachtnet

Lijnen N24 en N62 rijden niet langer op vrijdag- en zaterdagnacht

3 juni 2017

- Lijn 8 P+R Wommelgem – Astrid – Zuid
 - o Wijziging: wordt verlengd tot Zuidstation
 - o Frequentie spits: 8'
 - o Frequentie dal: 10'

- Lijn 10 Wijnegem – Schoonselhof
 - o Wijziging: rijdt na Deurne dorp de metrokoker in, en rijdt dan via de Leien en de Sint-Bernardsesteenweg naar het Schoonselhof, in plaats van naar de Melkmarkt
 - o Frequentie spits: 8'
 - o Frequentie dal: 10'
- Lijn 24 Silsburg – Melkmarkt
 - o Wijziging: rijdt na de Rooseveltplaats niet meer naar het Schoonselhof (wordt overgenomen door lijn 10), maar wel naar de Melkmarkt.

1 september 2017

- Lijn 24: tijdelijke verbussing tramlijn 24 en spitstramlijn Melkmarkt – Stenenbrug
 - o Frequentie spitstram Stenenbrug - Melkmarkt: 10'
 - o Frequentie buslijn Silsburg – Centraal Station spits en dal: 15'

2016-2017-2018

Kleine aanpassingen aan streeklijnen (bv. extra rit, rit enkele minuten verschoven)

Januari 2018: Geactualiseerde rijtijden, invoering bufferhaltes en aangepaste dienstregelingen lijn 20,30,34

8 januari 2018

- Lijn 31 afgeschaft
- Lijn 4 beperkt tussen Hoboken en Groenplaats
 - o Wijziging: reiweginkorting door werken Guldenvliesstraat (enkelspoor)
- Lijn 9 rijdt na Eksterlaar door naar Silsburg
 - o Wijziging: neemt traject tussen Eksterlaar en Silsburg over van lijn 4
 - o Frequentie spits: 6'
 - o Frequentie dal: 10'
- Lijn 24 rijdt opnieuw normaal
 - o Frequentie dal: 8'
 - o Frequentie spits: 10'

3 april 2018 werken Herentalsebaan

- Lijn 8 Zuid – Schotensesteenweg
 - o Wijziging: tijdelijke reiwegwijziging wegens werken Herentalsebaan
 - o Frequentie ongewijzigd
- Lijn 9 Linkeroever – P+R Wommelgem
 - o Wijziging: tijdelijke reiwegwijziging wegens werken Herentalsebaan
 - o Frequentie spits: 6'
 - o Frequentie dal: 10'
- Lijn 24 Stenenbrug – Melkmarkt
 - o Wijziging: tijdelijke reiwegwijziging wegens werken Herentalsebaan; Silsburg-Stenenbrug wordt bediend door een pendelbus 42 + lijnenbundel 420
 - o Frequentie spits en dal tramlijn: 10'
 - o Frequentie spits en dal pendelbus: 15'
- Lijnenbundel 420-421-422-423
 - o Wijziging: tijdelijke reiwegwijziging wegens werken Herentalsebaan: rijden via Stenenbrug en Singel naar Berchem Station

27 juni 2018

- Lijn 410 Antwerpen – Turnhout
 - o Wijziging: actualiseren rijtijden & herstructureren lijnenbundel: tussen Antwerpen en Schilde alleen lijn 410 behouden, verhoogde frequentie
 - o Frequentie spits: 7,5' tussen Antwerpen en Sint-Antonius; 15' tussen Antwerpen en Turnhout

- o Frequentie dal: 15' tussen Antwerpen en Sint-Antonius; 30' tussen Antwerpen en Turnhout
- Lijn 411 en 412 rijden niet langer naar Antwerpen, tussen Sint-Antonius en Antwerpen opgenomen in lijn 410.
- Streeklijnen 410bundel – 420bundel geactualiseerde rijtijden en bufferhaltes
- Lijn 423 wordt afgeschaft, reizigers worden verwezen naar lijn 422.
- Lijn 30 Waterpoort – Berchem Station – Sint-Jansplein:
 - o Wijziging: de ringstructuur van lijnen 30/34 vervalt, de lijnen worden aan elkaar gekoppeld en lijnnummer 34 verdwijnt daarmee
 - o Frequentie spits en dal: 15'

22 december 2018 – einde werken Herentalsebaan

- Lijn 8 P+R Wommelgem – Zuid
 - o Wijziging: rijdt terug normaal na werken Herentalsebaan
 - o Frequentie spits: 8'
 - o Frequentie dal: 10'
- Lijn 9 Linkeroever – Silsburg
 - o Wijziging: werken Herentalsebaan beëindigd, maar Guldenvliesstraat nog bezig, dus ter vervanging van lijn 4 doorrijden tot Silsburg
 - o Frequentie spits: 6'
 - o Frequentie dal: 10'
- Lijn 24 Silsburg – Melkmarkt
 - o Wijziging: rijdt terug normaal na werken Herentalsebaan
 - o Frequentie spits: 8'
 - o Frequentie dal: 10'
- Lijnenbundel 420 rijdt opnieuw via Luitenant Lippenslaan na afloop werken Herentalsebaan

23 april 2019 – einde werken Guldenvliesstraat

- Lijn 4 Hoboken – Silsburg
 - o Wijziging: rijdt opnieuw normaal na werken Guldenvliesstraat
 - o Frequentie spits: 8'
 - o Frequentie dal: 10'
- Lijn 9 Linkeroever – Eksterlaar
 - o Wijziging: rijdt opnieuw normaal na werken Guldenvliesstraat (beperkt tot Eksterlaar)
 - o Frequentie spits: 8'
 - o Frequentie dal: 10'

1 september 2019

- Lijn 414 Sint-Antonius – Zandhoven VTI
 - o Wijziging: Herstructurering schooldiensten Zandhoven en Malle, lijn 414 wordt beperkt tot Sint-Antonius en rijdt niet meer door naar Antwerpen

8 december 2019 start tramlijn 1

- Lijn 8 P+R Wommelgem – Astrid
 - o Wijziging: reiweg beperkt tot Astrid, rijdt niet meer door naar Zuid
 - o Frequentie spits: 8'
 - o Frequentie dal: 10'
- Lijn 24 Silsburg – Havenhuis
 - o Wijziging: rijdt na de Rooseveltplaats naar het Havenhuis ipv naar de Melkmarkt
 - o Frequentie spits en dal: 10'

2. De huidige vijf tramlijnen in Borgerhout blijven in het vervoerplan 2021 allemaal behouden, zij het in een aangepaste versie. Hieronder vindt u de wijzigingen per lijn; De Lijn wijst er op dat het vervoerplan 2021 nog in ontwerp is en dus niet definitief.

Onderstaande wijzigingen slaan dan ook op de huidige versie van het vervoerplan 2021, waarvan de vervoerregioraad op 4/5/20 aan De Lijn heeft gevraagd om deze door te rekenen.

- de huidige tram 8 behoudt dezelfde reisweg in het vervoerplan 2021 (lijn M8)
- de huidige tram 9 (P+R Linkeroever – Eksterlaar) wordt aan beide zijden verlengd (lijn M9 P+R Melsele – Silsburg). Het huidige traject blijft dus bediend.
- de huidige tram 10 blijft behouden (lijn M10), maar in de huidige versie van het vervoerplan 2021 is het eindpunt in Hoboken niet langer P+R Schoonselhof, maar Lelieplaats.
- de huidige tram 4 wordt de stadstram T4. De tram blijft vanuit Deurne Zuid via Berchem Station en Nationale Bank naar de Groenplaats rijden. Vervolgens rijdt de tram verder naar het Zuidstation. De tram zal in Deurne-zuid eindigen aan de keerlus 'Boekenberglei' in plaats van 'Eksterlaar', omdat de keerlus 'Eksterlaar' zal verdwijnen.
- de huidige tram 24 van MAS over de Rooseveltplaats naar Silsburg blijft zeker behouden tussen MAS en Stenenbrug. Het traject verderop langs de Herentalsebaan is nog in bespreking.

Wat de **reizigersgroei** betreft, werd er naar het multi-modaal gekeken met de resultaten in de onderstaande tabel. Door de gewijzigde lijnvoering is er natuurlijk geen één-op-één vergelijking lijn per lijn mogelijk, en de stijging waarvan sprake gaat over het volledige traject van de betrokken lijnen, dus niet enkel in Borgerhout. Zo wordt lijn M9 bijvoorbeeld verder doorgetrokken tot P+R Melsele (neemt de bediening van Zwijndrecht over van de huidige tram 3), wat natuurlijk de grote groei deels verklaart. Het is niet mogelijk om de winst exact binnen Borgerhout te specificeren, maar het zou wel vreemd zijn dat een lijn die door Borgerhout komt netto veel winst genereert terwijl er in Borgerhout zelf verlies zou zijn.

Huidig net			
Lijn	Reizigers per uur		
	7	12	16
4	1180	890	1680
8	1040	690	1210
9	1910	1510	3400
10	1620	1330	2190
24	150	80	160
Totaal	5900	4500	8640
Basisbereikbaarheid			
Lijn	Reizigers per uur		
	7	12	16
M9	3530	2320	4440
M8	590	340	700
M4	3880	2520	5050
T10	730	470	620
T13	140	100	170
Totaal	8870	5750	10980
% extra	50,34	27,78	27,08

Wat de **capaciteit** betreft, vindt u hieronder een kaart met de capaciteit op de Borgerhoutse tramlijnen tijdens de spits.

3. Hieronder vindt u de wijzigingen per buslijn; De Lijn wijst er op dat het vervoerplan 2021 nog in ontwerp is en dus niet definitief is. Onderstaande wijzigingen slaan dan ook op de huidige versie van het vervoerplan 2021, waarvan de vervoerregioraad op 4/5/20 aan De Lijn heeft gevraagd om deze door te rekenen:

- ☐ de huidige buslijnen 20 en 21 behouden hun traject
- ☐ de huidige buslijn 30 (Sint-Jansplein – Stuivenberg – Borgerhout – Zurenburg – Berchem Station – Harmonie – Markgravelei – Zuid) wordt opgesplitst in een noordelijk en zuidelijk deel en geïntegreerd in andere lijnen:
 - o het noordelijke deel zal deel uitmaken van een nieuwe lijn die vertrekt aan de Noorderplaats en via Dam, Schijnpoort, Stuivenberg, Borgerhout, Zurenburg en Berchem Station naar de Diksmuidelaan en de luchthaven rijdt.
 - o het zuidelijk deel zal vertrekken aan Berchem Station en rijdt dan via Harmonie en de Markgravelei naar het Zuidstation en vervolgens naar Hoboken en Hemiksem.
- ☐ ook de huidige buslijn 33 (Ekeren – Merksem – Deurne – Borgerhout – Berchem – Wilrijk – Hoboken) wordt omwille van de momenteel minder betrouwbare dienstuitvoering (zeer lang traject met vele doorstromingsknelpunten) opgesplitst in drie lijnen:
 - o een buslijn van Ekeren over Merksem naar Schoten, Schilde en Broechem
 - o een buslijn van P+R Luchtbal via Merksem, Deurne, Borgerhout naar Mortsel en Edegem (te Borgerhout zelfde reisweg als nu lijn 30)
 - o een buslijn van Hoboken over Wilrijk en Mortsel naar Hove
- ☐ bij de buslijnen door Borgerhout naar de Kempen worden vooral de sneldiensten (buslijnen 416-417-427-429) anders georganiseerd:
 - o de buslijn 417 (Antwerpen – E34 – Zoersel – Malle – Turnhout) wordt de zware as tussen Antwerpen en Turnhout en zal heel de dag door aan dubbele frequentie rijden (in vergelijking met heden);
 - o tijdens de spits komt daar buslijn 416 bovenop (Antwerpen – E34 – Wechelderzande – Turnhout);
 - o de huidige buslijn 429 vervalt daardoor
 - o de sneldienst over de E313 (Antwerpen – E313 – Zandhoven – Grobbendonk – Herentals) blijft behouden.
- ☐ de stopdiensten door Borgerhout naar de Kempen blijven behouden, maar krijgen een ander eindpunt:
 - o buslijn 410 (Antwerpen – Wijnegem – Schilde – Sint-Antonius – Malle – Beerse – Vosselaar – Turnhout) zal tussen Antwerpen en Oostmalle rijden, omdat lijn 417 (zie boven) het traject tussen Oostmalle en Turnhout overneemt;
 - o buslijn 420 (Berchem Station – Wommelgem – Broechem – Zandhoven – Grobbendonk – Herentals) behoudt zijn reisweg tussen Berchem Station en Broechem, maar buigt dan af naar Lier in plaats van Herentals (dat traject wordt overgenomen door de snelbus 427);
 - o buslijn 421 (Berchem Station – Wommelgem – Broechem) behoudt zijn reisweg tussen Berchem Station en Wommelgem en rijdt enkel in de spitsuren door naar Broechem.

4. In het huidig ontwerp-vervoerplan 2021 is voorzien dat, naast de tram, de snelbussen via de E34 en E313 (lijnen 416-417-427) over de Turnhoutsebaan blijven rijden, net zoals de stopdienst-buslijn 410.

Wat betreft een bovengrondse tramlijn op de Turnhoutsebaan dient onderscheid gemaakt te worden tussen twee "situaties":

- ☐ Situatie 1: als alleen de premetrostations op de heden al geëxploiteerde premetro-as (Drink, College en/of Morkhoven) worden geopend, is het behoud van een

bovengrondse tramlijn op de Turnhoutsebaan mogelijk indien hiertoe beslist wordt en de middelen niet voor andere vervoersnoden wenst in te zetten. Het bijkomend halteren van de trams onder de grond heeft dan immers slechts een beperkte budgettaire impact.

- Situatie 2: als alle vernoemde premetrostations worden geopend (dus ook de beide stations onder de as Kerkstraat – Pothoekstraat) zal dit een groter gedeelte nemen uit de voorziene middelen en naargelang de keuzes een mogelijk effect hebben op het bovengronds tramaanbod op de Turnhoutsebaan.

Het openen van de as Kerkstraat/Pothoekstraat heeft tot gevolg dat een andere tramlijn, die nu is voorzien in het vervoerplan 2021 (lijn T6) zal worden uitgesplitst in een metrolijn (M6 Luchtbal – Astrid) en een T-lijn (de huidige lijn 12 Sportpaleis – Astrid). Daarvoor is de inzet van 2 bijkomende trams (en chauffeurs) nodig, wat bijkomende exploitatiekosten betekent.

De vervoerregioraad zal, vanuit haar beslissende rol voor het aanvullend net, hieromtrent een beslissingsmandaat hebben. Het behouden van een bovengrondse tramlijn op de Turnhoutsebaan zal dan wel betekenen dat er elders in de vervoerregio negatieve gevolgen zullen zijn voor het aanbod op het aanvullend net. De Lijn zal in die situatie steeds bereid zijn hierover in overleg te treden met de betrokkenen, stad en vervoerregio om de nodige informatie aan te leveren om een onderbouwde keuze te maken.